

BONA PAU

PREMSA TOROJA

Nº. 614 - Any LII - MONTUÏRI - ABRIL - 2004

El Dia
de
l'Arbre

Els nins i nines d'educació infantil acabaven de sembrar dos arbres al pati de les escoles. Amb les professores, dia 24 de març passat, hi volgueren ésser presents el director, el batle i el tècnic que els dirigia

El 84'3% de montuïrers
acudiren a les urnes el dia de les
eleccions generals
del 14 de març

Esteve Barceló
campió d'Espanya de
perdiu amb reclam

BREUS

Creu Roja Espanyola

La Delegació a Montuïri de la Creu Roja Espanyola ens demana difondre la següent nota: "Ets solidari? - Fet voluntari.- Donau-nos una mà.- Informa't al Centre de Dia de Montuïri.- Tlf: 971 64 66 02".

Concurs "March Peques"

A finals de l'any passat la Banca March va organitzar el concurs "March Peques" entre els alumnes del Col·legi "Joan Mas i Verd". Els premis van ser atorgats el passat febrer als següents alumnes de cada un dels set cursos que s'imparteixen. Foren aquests el guanyadors: 1r A: Pere Josep Martorell Bauçà; 1r B: Bernat Pizà Amengual; 2n: Laia Puig Fàbregas; 3r: Catalina Miralles Pizà; 4t: Pere Servera Pocoví; 5è: Bartomeu Verger Alcover; i 6è: Marc Barceló Arbona.

Ràdio "Murta"

Els dimecres de les 19 a les 20 hores acudeix a Radio "Murta" un membre de l'equip de govern municipal per tal d'informar de les notícies referents a l'Ajuntament. Per aquest motiu els responsables de l'emissora participen als qui de qualque manera hi vulguin intervenir (ja bé demanant aclariments o exposant opinions) ho poden fer al

Són els alumnes de 6è de primària del Col·legi "Joan Mas i Verd", els qui els proper curs començaran un altre cicle i hauran de deixar aquest centre escolar

mateix temps que s'emet el programa, al telèfon 971 16 15 17.

Campanya de Protecció Civil

Des de l'Ajuntament es difon el següent comunicat: "Tots els interessats a participar en el nou cos de voluntaris de Protecció Civil de Montuïri es poden inscriure a les oficines de l'Ajuntament.- Les inscripcions es poden fer fins al proper 15 d'abril.- Fes-te voluntari, el teu poble et necessita!"

Protesta a favor d'una ronda

Alguns diaris de Ciutat de finals de febrer i altres a principis de març passat es feien ressò d'escrits i manifestacions de protesta veïnal a Montuïri per exigir la construcció d'una ronda o vies de circumval·lació per treure fora del casc urbà el trànsit rodat pesat. Ara bé, segons escrits que tot seguit publicam a pàgines interiors es pot comprovar que l'Ajuntament "ha pres les mesures".

Aquesta revista ha rebut el suport del

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

ES GRAONS

Reconeixement

És sabut per molts però reconegut per pocs la tasca que porta a terme la policia municipal del nostre poble. No sols en el moment de detectar infraccions de la casta que sien, sinó particularment a l'hora d'aclarir i cercar culpables de qualsevol malifeta, en concret de robatoris, xocs, accidents... com s'ha pogut comprovar a rel de certs succeïts.

Inoportunitat

Algunes pintades aparegudes a bell nou a certs indrets del poble el mateix dia de les eleccions generals del passat 14 de març posaren en evidència alguna casta de gent que pul·lula per la vila. Després de més de 25 anys de viure en democràcia, Montuïri no es distingeix com un poble antide-mocràtic, més bé tolerant i pacífic. A què vénen ara aquestes inoportunes exterioritzacions?

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Antoni Mateu Socías, Melcior Nicolau Jaume, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd, Rafel Pons Mairata, Felip Munar i Munar, Gabriel Camps Ferrer, Miquel Mascaró Crespi, Joan Barceló Cerdà, Lluís Servera Sitjar i Jaume Palou Garau.

Administració: Martí Ferrer Sampil
C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

Correu electrònic: oabonapau@terra.es

EL NOSTRE HOMENATGE

A Pere Capellà Roca

En el cinquantenari del seu traspàs

A l'edició del mes de gener de 1955 ens vàrem veure obligats amb el trist deure de publicar a la primera pàgina de la nostra revista **Bona Pau** (aleshores full parroquial) la dolorosa nova de la mort de Pere Capellà Roca, persona molt apreciada i coneguda a Montuïri per haver estat, a més, assidu col·laborador amb les seves originals i encisadores gloses, des del juny de 1953 fins al mateix mes de la seva mort, esdevinguda el 17 de desembre de 1954.

A Montuïri havia vingut el 1943, en les circumstàncies que el lector es podrà assabentar en llegir les pàgines corresponents. Aquí, ja de tot d'una, fou considerat com a fill adoptiu, encara que el Consistori no el va reconèixer oficialment com a tal fins el gener de 1955; aquí es va casar i aquí nasqueren els seus dos fills.

Troband-nos, per tant, dins l'any en què es compleix el cinquantenari del seu traspàs, amb l'edició del volum número 7 de *Quaderns Montuïrers*, volem, de la mateixa manera que ho fa l'Ajuntament de Montuïri, retre homenatge al qui per espai d'onze anys (1943-1954) va ésser encobert pel nostre poble. Un període difícil —anys de postguerra— en el transcurs dels quals i malgrat aquesta conjuntura i la seva situació política, el nostre homenejat va aconseguir fer-se estimar per tots aquells amb qui va tractar.

O. ARBONA

Tenc només un record boirós d'en Pere Capellà i del seu entorn familiar. Un d'ells va lligat a Cas Porrerenc, la casa on vaig néixer i on en Capellà i la seva família visqué un cert temps en un dels pisos quan s'establí a Montuïri. Encara conserv en aquesta casa una màquina de fer rajoles hidràuliques de principis dels anys quaranta amb la qual de nit en Capellà feia oli d'ametlla! Una altra remembrança,

entre el somni i la realitat, em fa destriar un carro amb els nins d'en Pere "Batle". Encara, un dia de 1954, quan jo tenia nou anys, a la Sala Mariana on anava a escola, es comentà amb estupor la mort sobtada d'en "Mingo Revulgo", el pseudònim que usà en els seus escrits aquest mestre d'escola inquiet, irònic, viu de potències, que arribà a ser conegut multitudinàriament per les seves comèdies. Més envant, de jovenet, sempre vaig sentir parlar amb afecte i admiració entre la meua gent, d'aquest autor, el més popular de la postguerra, que s'inspirà en gran part, segons sembla, per a les seves obres en personatges montuïrers. D'altra banda, vaig assistir d'al·lotet a la plaça de toros de Montuïri a algunes de les seves representacions teatrals a càrrec de la Companyia *Artis* i vaig poder admirar la gràcia, l'enginy, la destresa versificatòria de les seves gloses publicades al full parroquial **Bona Pau** de Montuïri i a "Balears".

En ocasió dels vint-i-cinc anys de la seva mort, dia 17 de desembre de 1979, vaig fer una conferència sobre la vida i l'obra d'en Pere Capellà al Palau Solleric de Palma, amb el patrocini de l'Ajuntament, que després seria publicada per l'Obra Cultural Balear en la seva col·lecció de Monografies (nº 11) amb el títol *Vida i obra d'en Pere Capellà* (Mingo Revulgo). Ara, en el cinquantè aniversari de la seva mort, s'ha considerat que seria interessant republicar la conferència junt amb un text de Miquel Lòpez Crespi. Que sigui en hora bona.

J. MIRALLES I MONSERRAT

(Dos escrits que ofereixen una visió del personatge i del seu tarannà, ara de bell nou homenajat i que figuren com a presentació i introducció de l'exemplar número 7 de "Quaderns Montuïrers", previst per presentar-lo el proper dia 12 d'abril i distribuir-lo als nostres subscriptors en l'edició del proper maig).

SENY

La felicitat és possible

Tots coneixem altres persones que són —o almanco ho semblen— més feliços que nosaltres mateixos. Persones que no sols demostren una satisfacció, sinó que al mateix temps són sembradores de felicitat. Es pot dir que són les qui gaudeixen i es complauen influint en el benestar dels altres. Com també es pot assegurar que és feliç el qui gaudeix d'un estat d'ànim satisfet a la seva mesura.

Ara bé, tal vegada no ens hem aturat a pensar que la felicitat generalment és la conseqüència dels grans sacrificis que un ha hagut de fer una i altra vegada. Normalment la felicitat és el resultat de ser una persona admetent amb la resta dels veïns, que ha sabut vèncer petites o grans incomoditats, ha superat detalls més o manco insignificants; ha mostrat gests de complaença fina i austera, silenciosa i clara.

El programa dels qui evidencien ésser feliços és aquest: procurar donar gust, o sia complaure els altres. No són necessaris grans sacrificis, però sí esforçar-se perquè els qui conviuen amb ell o estan al costat fruesquin tant com sia possible. Es tracta, per tant, de pensar un poc manco en si mateix i un poc més en la resta.

Si arriba el moment en què cadascú actua de la mateixa manera, tots podríem ésser portadors de felicitat. No es tracta de ser tan despresos que un es vegi obligat a donar a l'altre les riqueses que posseeix, sinó més bé fer-li veure que si ell fa ús del seny de què disposa, també podrà gaudir de la mateixa felicitat.

Si tots portàssim a la pràctica d'aquesta manera els "dos dits de seny" de què disposam, podríem ésser molt més feliços que no ho som en l'actualitat.

SALOMÓ

Un bri d'esperança entre els poemes de Martí i Pol

L'obra del poeta de Roda de Ter és una de les més llegides i populars de la poesia catalana contemporània. Una bona forma d'engrescar-se i de començar un viatge apassionant vers la poesia i no desitjar acabar-lo mai és posar esment en l'obra d'aquest escriptor que va ser proposat com a candidat al Nobel.

Si vida i obra no poden deslligar-se fàcilment i no convé que ho facin, en l'obra de Martí i Pol, aquesta relació és encara més indestruïble. Per poc que ens adrecem a la seva vida veurem com el patiment d'una malaltia, l'esclerosi múltiple, marcarà tota la seva producció posterior. El mateix poeta va explicar les diverses fases de l'impacte de la malaltia que van del xoc inicial a l'acceptació fins arribar a la projecció de les noves possibilitats que la malaltia li ofereix. És la darrera fase en la qual podem trobar el bri d'esperança al qual el poeta s'aferra amb totes les seves forces.

Aquest procés ho descobrim plenament al llibre "Estimada Marta" (excel·lent elecció la que s'ha confegit per explicar als col·legis) que dividit en tres parts es fa ben palès el

caminoi de superació anímica de la malaltia. De fet, i molt resumidament, a la primera part "Set poemes d'aniversari" el poeta celebra l'acceptació de la malaltia; a "Capfoguer" i a "Estimada Marta" desenvolupa les dues dimensions que la situació física en què es troba no li impedeixen de realitzar: la reflexió i el desig. Perquè el poeta aprofita la realitat que la vida li ha portat per meditar sobre l'existència humana amb clara vocació solidària. El poeta se sent estimat pels lectors i alhora estima els lectors. Hi ha una empatia, és a dir, una comprensió dels sentiments de l'altre, s'endinsa a la seva

pell per valorar-lo no com un estrany sinó com qualcú molt proper. Na Marta que és "una i moltes" i és l'estimada a la qual accedeix a través de desig que li permet projectar-se per sobre de totes les limitacions.

Martí i Pol és un poeta que pretén recuperar les paraules per expressar les idees, sabedor que en cada mot s'hi jugava l'existència. El poeta no vol jugar amb les paraules sinó aglupir a veritats essencials com aquella que diu que "la veritable mort és desertar". Perquè el que cal a l'ésser humà és la lluita, l'esforç, el no donar-se mai per vençut, i, en definitiva, transformar les dificultats en sort. Tot plegat per gaudir de les petites coses, aquelles en les quals sura l'autèntica felicitat.

LLUÍS SERVERA SITJAR

L'homenatge a Pere Capellà

L'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana va retre un homenatge a la figura i obra d'en Pere Capellà els passats 19 i 20 de març. Els actes varen comptar amb el suport dels Ajuntaments d'Algaida i de Montuïri.

El vespre dia 19 es glosà la trajectòria vital i literària de Pere Capellà en el marc d'una taula redo-

na i s'entregaren els premis Cavall Verd. També es va reconèixer la tasca de servei públic i d'activitat intel·lectual i artística de Damià Pons. El dissabte dia 20 es va recórrer la vila d'Algaida seguint les explicacions d'en Pere Fullana i d'en Pere Mulet per contemplar l'entorn on va néixer Pere Capellà. Davant la casa nadiua de l'escriptor en Llorenç "Mora" va recitar algunes gloses de lloança en honor d'en Pere Capellà.

Amb més retard del volgut l'autobús que portava els escriptors venguts de diversos indrets de parla catalana va fer una breu aturada a Montuïri just devora el carrer Pere Capellà on Gabriel Florit i Ponç Pons recitaren quatre poemes de l'autor de "El rei Pepet".

Després l'autobús va acompanyar els presents fins el puig de sant Miquel, on gaudiren del magnífic horitzó primaveral que encerclava el pla i turons montuïrers i compartiren un dinar amb la família de l'escriptor i les regidores de l'Ajuntament de Montuïri, Maria Verger i Magdalena Fornés, així com algun representant de l'Ajuntament d'Algaida.

LLUÍS SERVERA SITJAR

L'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana el dia l'homenatge feren una aturada a Montuïri, a l'entrada del carrer de Pere Capellà, on es recitaren quatre poemes de l'autor

La rampa dels graons

Propostes tècniques

L'església parroquial de Montuiri, per la seva ubicació en un conjunt monumental catalogat pel patrimoni històric i artístic, presenta unes característiques específiques que aconsellen estudiar amb molta cura una solució d'accessibilitat que sigui respectuosa amb l'entorn i útil a les persones amb mobilitat reduïda.

Des de fa temps el Consell parroquial, l'Ajuntament de Montuiri i el Bisbat de Mallorca han fet esforços considerables per trobar una solució tècnica satisfactòria, sense haver arribat fins ara a una solució definitiva.

La secció d'accessibilitat del Consell de Mallorca es va afegir fa uns anys a col·laborar en la recerca d'una solució viable, amb una voluntat decidida i convençuda que és possible trobar una solució tècnica adequada. Fruit d'aquesta col·laboració és la proposta que ara fa la *Taula per a l'Accessibilitat* i que es presenta tot seguit.

PROPOSTA DE SOLUCIÓ D'ACCESSIBILITAT

Donat que no s'han admès les solucions tècniques plantejades per la banda de la rectoria ni per l'altra banda oposada a la rectoria, ara es planteja una solució tècnica paral·lela al mur de pedra amb un pendent suau.

Es tracta de dissenyar una **rampa provisional de fusta tractada**, ajustada al mur de pedra però sense tocar-lo, i que doni accés a la part superior de l'empedrat. La rampa de fusta, d'un metre d'amplària i d'un pendent del 10%, aniria protegida amb un passamans reglamentari, de ferro o de fusta, només a la banda exterior, i també disposaria al terra d'una protecció longitudinal de 5 cm.

Els avantatges d'aquesta solució són:

1) És una solució provisional perquè la població provi durant un temps i en valori la utilitat.

2) És una solució que no ha de menester obra de picapedrers, per tant, que no toca les pedres del conjunt monumental.

3) Aquesta solució no lleva places d'aparcament a la plaça, sinó que únicament les decanta un metre del mur.

4) És una solució de consens amb la qual estan d'acord el Consell parroquial, la majoria d'entitats cíviques del poble i l'Ajuntament de Montuiri.

5) És la solució més econòmica de les que s'han plantejat fins ara.

6) És una solució reversible, és a dir, si no resulta satisfactòria, després d'un temps de prova, es podrà

desmuntar sense haver afectat en res l'entorn monumental del patrimoni històric i artístic.

A més d'aquesta proposta tècnica, es presenta una altra consistent en un ascensor cobert, col·locat a la plaça com a mobiliari urbà i que donaria accés a la part superior de l'empedrat. Aquesta solució tampoc és agressiva amb l'entorn arquitectònic.

Aquestes propostes tècniques per solucionar l'accessibilitat de l'església de Montuiri s'aporten com alternativa amb l'ànim constructiu. S'ha de tenir en compte que són només esbossos que admeten, naturalment, qualsevol suggeriment que es vulgui fer des de la Comissió de Patrimoni del Bisbat de Mallorca o des d'altres instàncies competents.

FERRAN BELLVER SILVÁN

Coordinador de la Taula per a l'Accessibilitat

La rampa d'accés als graons començaria gairebé davant Can Pieres i no suprimiria places d'aparcament

Montuiri

971 646 460

Bar Can Pieres

LA IMATGE COMENTADA

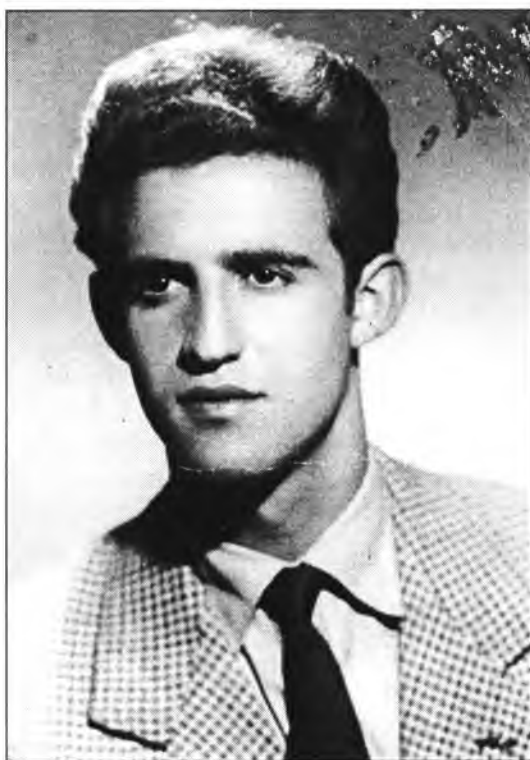
Quin aspecte tan diferent el d'una persona quan es troba a la "flor de la vida" —com és el cas de la de la imatge que ens disposam a comentar— de l'aparença que ofereix en haver arribat a la darrera o penúltima pendent de la seva existència!

Tot és esvelt en aquesta fotografia de Bernat Pizà Miralles captada fa més de 50 anys, quan feia poc temps que era aprenent de fuster, en una època en què dins ell ja covava una certa influència i sensibilitat cap a l'estètica. L'atractiu que sorgeix ara i aleshores en contemplar el semblant d'aquest jove, ens porta a pensar que no era despreciat ni passava per alt de les encisadores aspiracions de les al·lotes del seu temps.

En Bernat fou el primogènit del matrimoni format per Bartomeu Pizà i Catalina Miralles, el qual s'havia establert en el carrer Major; i allà va néixer dia 18 de febrer de 1930. Després d'ell nasqueren els altres dos germans, en Toni i na Maria. El seu pare feia de barber però aquesta professió no li agradava, a en Bernat.

Una vegada que en Bernat hagués deixat els estudis primaris, va anar a aprendre de fuster amb el seu tio Gabriel Roscar, amb qui va assimilar els coneixements i la manya necessaris per esser bon professional. Amb el seu oncle hi va treballar per espai de 17 anys al cap dels quals tot i aprofitant-se d'una encertada oportunitat es va col·locar a la companyia d'aviació "Ibèria", on va continuar amb l'ofici de la seva vida fins a la jubilació. A Son Sant Joan hi anava cada dia laborable i allà, als tallers apropiats de l'empresa, treballava tota la jornada. A "Ibèria" hi va dedicar els seus 24 anys de vida professional activa. Als 65 oficialment es jubilava, però de llavors ençà i fins a la seva mort no deixà mai d'estar ocupat amb una o altra feina, particularment en el camp, que li agradava molt. Allà, sobretot a Son Marimon, s'entretenia dedicant-se al conreu, com fan ara molts de jubilats; sembrava, entrecavava, recollia unes poques verdures i altres fruits i hortalisses necessàries pel consum familiar.

S'havia casat amb na Joana Fiol Fornés dia 18 de febrer de 1958. En un principi visqueren en el carrer de Baix fins que es traslladaren a una casa del carrer del Molinar. Del matrimoni, dia 20 de desembre de 1963 naixia la seva única filla, na Catalina, qui es va casar amb Bartomeu Ferrer els quals li proporcionaren una néta, na

**Bernat Pizà, un montuïrer
obsessionat pel dia a dia
del seu poble**

Joaneta, qui fortuïtament el mateix dia de la mort del seu padrí complia 5 anys.

A més de la feina amb la qual es guanyava el sustent de la seva vida, algunes altres afeccions el captivaven. Una de les que no va deixar mai fou la fotografia. De jove ja disposava d'una màquina amb la qual captava imatges i moments significatius, aparells i fotos que encara es poden trobar a ca seva. I no totes eren impressionades seves, perquè, de ser així, ell no hauria sortit mai fotografiat. Amb algunes d'aquestes fotografies va col·laborar en diferents ocasions amb Bona Pau. Entre d'altres aportacions encara un recorda la del lledoner del cementeri que oferírem a primera plana a l'edició del novembre de l'any 2000; com també ens proporcionà la de la portada del llibre "Montuïrers que han deixat petjada" que tant d'impacte va causar.

Una de les altres afeccions que l'absorbia era el teatre, amb les dues vessants: com actor i com espectador. Pel que fa a la primera, a Montuïri, en temps del vicari

Estelrich i de don Bernat va interpretar algunes comèdies a la Sala Mariana; però també de tant en tant es traslladava a Ciutat on, com espectador, gaudia de contemplar bones obres teatrals. I ja darrerament, en veié moltes de les que amb freqüència ofereix la televisió.

Per altra part, el delitava molt viatjar, fer excursions. Els darrers anys, ja jubilat, pogué satisfer amb complaença aquesta obsessió. L'última la dugueren a terme amb la seva esposa i uns matrimonis amics la primera setmana de desembre de 2003 pel Llevant peninsular. Va recórrer terres d'Elx, Benidorm, La Manga del Mar Menor i altres indrets, però en tornar a Montuïri ja va intuir que s'acostava la seva fi. El seu cos no li responia així com calia. Encara recordava que dos anys i mig abans havia estat víctima d'un infart i que, tot i havent-lo superat, havia deixat part del seu organisme malmenat. Però ara, de la seva malaltia darrera, el fatal desenllaç ja era evident. A principis d'enguany tot feia suposar que no en sortiria, com així fou. Anàrem a visitar-lo a l'Hospital, però, tot i el seu bon humor i preocupació pel l'avenir del seu poble, la malaltia covava implacable dins el seu dèbil cos, ara impotent de superar-la. Dies abans de la seva mort retornava definitivament al seu poble, on, a ca seva, el 12 de febrer passat ens deixava per a sempre aquest montuïrer que sense ufanar-se, tant havia estimat la seva vila nativa.

O. ARBONA

S'ha dit que...

Al cafè de can Pieres volen posar clar que la torrada que es féu davant el seu establiment el dia de Sa Rua era efectivament organitzada per l'Ajuntament, però el menjar de la torrada fou un obsequi del amos de dit cafè.

Sembla que l'Ajuntament d'Algaida no ens estima massa. Alguns dels camins que són de la seva responsabilitat i que són utilitzats per molts de montuïrers per accedir a les seves terres es troben en un estat penós. Especial referència hem de fer del Camí Vell de Porreres, a la part algaïdina, on hi ha qualche clot en el què hi cap un elefant.

A la manifestació de repulsa que es va convocar a plaça dia 11, el mateix dia de l'atemptat, un es va expressar així: "Avui i aquí han fet acte de presència tots aquells que se senten solidaris amb aquesta carnisseria, sien del partit que siguin". Ara bé, en mancaren alguns dels qui tot d'una es mouen quan hi ha festa.

El dia de les eleccions posaren

cartells inadequats (per no dir una altra cosa) allà on era el taller mecànic de can Mestret i a l'antic quarter de la guàrdia civil. Qualcú es pensava encara o bé en fer canviar el vot o a boicotejar o coaccionar certs col·lectius. No s'ha sabut qui foren els autors, els quals, semblen ignorar que aquest fet suposa una total desconsideració cap als montuïrers de bona fe.

Hi ha gent tan sensible que en veure fum per fora vila ja es pensa que es tracta d'un incendi. L'altre dia alarmaren els municipals els quals tot d'una hi acudiren i comprovaren que sols s'havia cremat un caramull d'herba seca.

La festa llatina que organitzà el pub "S'Anònim" dia 6 de març va agradar i això féu que molts del joves assistents allargassin encara més la vetllada... o la matinada!

La decisió que va prendre l'Ajuntament en el ple municipal ordinari de març d'obrir un carrer nou que des del d'Alexandre Rosselló enllaci el del Garrover va satisfer el 95 per cent dels montuïrers. L'altre 5 per cent encara es mostra angixós. Per qualche cosa serà!

Aquelles fortes tensions entre els components de l'equip de govern municipal i els dels partits de l'oposició que gairebé arribaven a l'enfrontament en haver d'aprovar els pressuposts municipals, enguany es convertiren en alabances mútues. Aquells rebutjaments, en acceptació (dèbil, però), per no dir total assentiment. Com han canviat les coses... o el procedir de les persones!

Quan dia 8 de març es commemorava arreu del món el "Dia Internacional de la dona", a Montuïri pràcticament ningú no se'n temé. Es veu que aquí no hi ha necessitat, o

La presentació dels volums dels Contes Curts de l'any passat i el nº 7 de *Quaderns Montuïrers* es farà dia 13 d'abril a les 9'30 del vespre a la sala d'actes de l'Ajuntament.

P'singulars

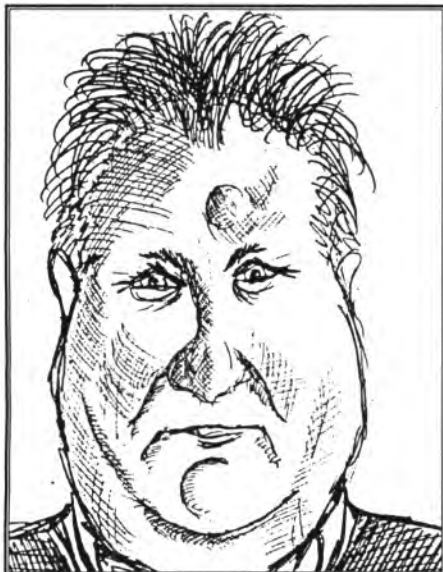

Pere Antoni Gomila Amengual "Baretta", "intel·ligent" forestal

no n'hi ha que sien maltractades o almanco no ho exterioritzen, ni se sap de denúncies... encara que malpensats sempre n'hi ha.

EN XERRIM

P'singulars

Joan Mayol Bibiloni "Batliu", cavallista arrelat a la pagesia

Ortopèdia MANACOR

Àngel
Ascaso
García

TÈCNIC
ORTOPÈDIC

Plaça Rector Rubí, 3
Tlf. 971 552 614
Fax 971 462036
07500 Manacor

L'AJUNTAMENT INFORMA

Resum de l'acta de la sessió plenària ordinària de 2 de març de 2004

Comunicacions de batlia

1.- Nomenament de membres de la Junta de Govern Local i delegació d'atribucions conforme a l'establert de la Llei reguladora i a la Llei 57/2003.

2.- Modificació de les delegacions d'àrees o serveis municipals, competència de la Batlia, conforme decret de 13 de gener de 2004.

3.- Renovació de l'operació de tresoreria concertada per l'Ajuntament amb l'entitat Sa Nostra-Caixa de Balears per import de 105.177'11 € pel termini de 31-3-2004 a 31-3-2005.

4.- El padró d'habitants de dret de Montuïri a efectes de 16 de febrer de 2003, és de 2.647 habitants.

5.- Aprovació definitiva de l'Ordenança reguladora dels preus públics i taxes corresponents als serveis de l'Institut Municipal d'Esports, publicat al BOIB d'11-12-03.

6.- Ajuda a les víctimes del terratrèmol d'Iran per un import de 600 €.

7.- Acta de la sessió plenària de la Mancomunitat del Pla de Mallorca de 18-12-03.

8.- Convocatòria de la Junta General del Consorci d'Aigües del Pla de Mallorca de 29-1-04.

9.- Convocatòria de la Junta General del Consorci d'Informàtica de 4-12-03

10.- Contractacions laborals temporals

pel servei de neteja de les instal·lacions municipals; per a les instal·lacions esportives d'Es Revolt i pel servei de vigilància i manteniment del Parc Verd.

11.- Contractacions laborals pel servei de neteja de Cases Monges (un), i pels serveis del Col·legi Públic "Joan Mas i Verd" (dos).

Pressupost 2004

Per 6 vots a favor (PP) i 5 en contra (PSM i PSOE) es va aprovar el Pressupost de l'Ajuntament per a l'exercici econòmic de 2004, el resum del qual és el següent:

Ingressos	Euros
Imposts directes	567.000
Imposts indirectes	120.000
Taxes i altres ingressos	789.970
Transferències corrents	452.786
Ingressos patrimonials	3.200
Transferències de capital	87.755
Total ingressos	2.020.711

Despeses	Euros
Despeses de personal	358.600
Bens corrents i de serveis	296.140
Despeses financeres	60.000
Transferències corrents	358.600
Inversions reals	835.800
Passius financers	55.000
Total despeses	1.964.140

Institut Municipal d'Esports

Ingressos	Euros
Taxes i altres ingressos	28.800
Transferències corrents	118.050
Ingressos patrimonials	60.000
Total ingressos	206.850

Despeses

Despeses de personal	18.600
Bens corrents i de serveis	60.000
Transferències corrents	88.000
Inversions reals	40.250
Total despeses	206.850

Personal funcionari

Per unanimitat s'acordà accedir al sol·licitat pels funcionaris que ocupen en propietat el seu càrrec a l'Ajuntament i reconèixer-los a efectes de triennis els serveis efectius corresponent al període que han prestat a aquesta Corporació, d'acord en la Llei infant.

Personal laboral

Per unanimitat s'acordà accedir al sol·licitat pel personal laboral fix i temporal d'aquesta Ajuntament i reconèixer-los a efectes d'antiguitat els serveis efectius que han prestat en aquesta Corporació a partir de l'any 2004.

Batle des Puig 2004

Tenint en compte els criteris que determinen aquest nomenament i conforme a la proposta elaborada per la Comissió Informativa, per unanimitat s'acordà designar Batle del Puig de l'any 2004 a D. Antoni Martorell i Miralles per la seva actitud desinteressada i meritòria al servei del poble de Montuïri, digna de dita nominació.

Conveni de col·laboració per a les rutes cicloturístiques

Vist l'esborrany remès per la Conselleria de Turisme del Govern Balear, per unanimitat s'acordà ratificar l'acord de batlia de data 11 de febrer de 2004 referent a l'aprovació del Conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de Montuïri i la Societat Diversitat 21 S.A. per realitzar les Rutes Cicloturístiques projectades i que passen per Montuïri.

Les banderes a mitja asta

En prova de condolència i com a manifestació de repulsa per l'atemptat de Madrid del passat 11 de març, es va convocar el poble a una concentració a plaça i a guardar uns minuts de silenci. Allà el batle va llegir un manifest de solidaritat amb les víctimes i de repulsa per tan violenta agressió. Les banderes onejaren tres dies a mitja asta en el balcó de l'Ajuntament en senyal de dol

En el sopar contra el càncer els sorteigs de regals foren intrigants

Alguns dels convidats a la inauguració de la pizzeria "Sami"

Neu

El primer dia de març a punt del migdia va nevar una mica damunt el poble i voltants sols per espai d'un quart d'hora, però fou tan poca cosa que la neu no arribà a quallar.

Visita dels Amics del Museu de Mallorca

El passat dia 5 de març visità el nostre poble l'Associació dels Amics del Museu de Mallorca. Acompanyats primerament pel nostre redactor Guillem Mas conegueren tot el conjunt de l'església parroquial, la rectoria, la mateixa església, etc. i els principals punts d'interès del casc urbà. Posteriorment i acompanyats per n'Isabel Pinya, directora del Museu de Son Fornés, visitaren aquest i més tard el poblat talaiòtic. Dinaren al Puig de Sant Miquel, on també conegueren l'interior de l'ermita i els seus voltants.

Sopar a favor de la lluita contra el càncer

Dia 6 de març se celebrà el sopar anual a benefici de la lluita contra el càncer organitzat per la Junta Local de Montuïri, amenitzat pel duo *Na Gurilla* amb la col·laboració de l'empresa *Seguridad i Limpiezas, S.A.*

Nova hamburgueseria

La nova hamburgueseria i pizzeria "Sami" va obrir l'establiment dia 8 de març al carrer de Palma número 163, si bé fins uns dies més tard no es féu la inauguració oficial. A més, també hi ha servei de bar i tenen obert al públic cada dia excepte els dimecres.

Manifestació silenciosa

El mateix dia de l'espantós atemptat de Madrid, que va costar la vida a 190 persones i més de mil ferits, a la vila un centenar de montuïrers es va reunir a plaça en prova de repulsa i condol. Allà el batle va llegir un públic manifest d'incriminació per tan terrible succés i de condolència amb les víctimes.

Excursions

Tres excursions duites a terme durant el mes passat cridaren l'atenció: A la primera, dia 11, organitzada per la Banca March, els excursionistes visitaren Sa Gruta. La segona, dia 24, el Club de Persones Majors es va encaminar a Lluc, on dinaren, i després passaren per Sóller i aquells indrets. I finalment, l'Associació de Gent Gran anà a Cabo Corb i visitaren Cas Busso i tornaren per Campos per retre, a la fi, visita Lapis.

Eleccions generals

Dia 14 de març el 84'3 % dels montuïrers censats acudien a les urnes per participar a les eleccions generals. Es pot dir que no hi hagué el més mínim incident. Deixarem que siguin els lectors el qui valorin els resultats, si bé cal dir que a les darreres municipals de l'any passat la participació fou de 1.717 electors (99 més) i a les últimes generals del 2000 a Montuïri s'escrutaren 1.491 vots. Aquest fou el resultat d'enguany:

Cens electoral: 1.919

Partits	Vots: 1.618		Participació: 84'3%	
	Generals		Autonòmiques	
	2004	2000	2003	1999
PP	782	790	818	846
PSOE	487	339	281	183
Progressistes	259	300	----	----
UM	44	15	97	82
Altres	12	12	8	28
En blanc	24			
Nuls	10			

SAMI

Hamburgueseria

Pizzeria

C/ Palma n^a 163

• Montuïri

• Telf: 971 16 15 54

Jerònia Pocoví Cerdà

Mancada del sentit de la vista, aprecia molt les visites que li fan

Hi ha una docilitat, una certa submissió pròpia del seu estat quan contesta a les preguntes que li dirigim. Era així quan era jove? És el que ignoram. És possible que es vegi condicionada, influïda pel seu estat: És cega. Ens referim a Jerònia Pocoví Cerdà.

Es disculpa moltes vegades, sobretot quan no entén bé les preguntes. Ha viscut una època d'innovacions i ha estat testimoni de canvis espectaculars dins la nostra societat.

Les seves mans, avui suaus i delicades amb els dits sarmen-tosos, foren, fa anys, lleugerament calloses i actives. Ha conegut de prop el camp que conraven amb les eines rústiques i feixugues de llavors. Ho recorda amb enyorança.

En certs moments roman calla-da, només escoltant. Escoltant i estu-diant el seu interior saturat de records. Resignada i dins la seva desgràcia, té el conhort dels seus fills a més d'altres visites amigues. Totes les persones que la visiten són els seus ulls. Li aju-den a passar el temps, a reviure el passat, a sentir el present mentre li donen ànims per al futur.

Nasqué a Montuïri l'any 1908 i ha complit els 96 anys. Una edat respectable. Viuda de Jaume Garcia Fiol, té dos fills majors: Guillem i Antònia.

– Traslladem-nos als anys vint. A què vos dedicàveu dins aquests anys de la vostra joventut? Ens referim a la feina –li preguntam.

– Els meus pares –ens diu– tenien una finca prop de les cases de Son Mayol. Hi tenien aigua i ens dedicàvem a fer hort. Aquesta feina la férem fins que em vaig casar. Fins i tot després de casats, durant uns quants anys férem d'hortolans, però el meu marit era mestre de picapedrers i abandonàrem l'hort.

– Amb quin vehicle transportàveu els productes de l'hort que dúieu a Lluçmajor i a Palma llavors?

– Amb un carro. Clar, amb què hi havíem d'anar? No podíem triar massa. Fa 75 anys no hi havia els sistemes de transport actuals... ni els doblers que avui circulen.

Fa una petita pausa i continua:

– Aquests viatges eren llargs i penosos, a vegades. Però aleshores no comptàvem el temps, com avui, que tot són presses. Per anar a vendre a Palma partíem sempre el divendres damunt les 11 del vespre per esser el sendemà, el matí, damunt les quatre o les cinc a plaça. Érem generalment quatre persones dins el carro, cada una amb tot el seu viatge de canastres i sacs plens. El cansament i el fred ens rendia, però no podíem dormir a causa dels sotracs. La carretera no estava asfaltada. A vegades es posava a ploure; posàvem una vela i el mul, l'animalet, caminava sense llum sortejant els clots de la carretera. De Montuïri a Palma no hi havia costes, però anant a Lluçmajor davallàvem del carro i empenyíem per ajudar a l'animalet, que solia dur un bon viatge. També anàvem a peu quan veníem de Palma, a les costes de Xorrigo.

– Temps durs i difícils. Oblidem-los per un moment. Aquest carrer dels Cossiers a on viviu, si no anam equivocats abans es deia de Ramon Llull. Era un carrer que

Ferreria Rafel Miralles

Més de 20 anys
treballant el ferro

Carr. Palma-Manacor s/n • Telf. 971 64 62 88 • Montuïri

no passava, o sia que no es comunicava amb el del Pou del Rei. Recordau l'any en què es comunicaren els dos carrers?

– No record l'any exactament, però record un fet. Un corral impedia la sortida al carrer del Pou del Rei, eliminaren el corral i es comunicaren els dos carrers. Pocs anys abans jo m'havia casat. Anys més endavant inauguraren el carrer Mestre Porcel.

– A quin carrer vivíeu de fadrina?

– Al carrer de la Plaça Vella, molt prop de Ca n'Eloi. Érem, es pot dir, veïnats, de tal mode que l'amo en Tomeu a vegades ens convidava a alguns veïnats a anar al cinema gratis.

– Hem de suposar que presenciàreu bastants pel·lícules del cinema mut.

– Oh, sí! I molt que m'agradava el cinema. Ens ho passàvem molt bé amb les històries reflectides damunt la pantalla.

– Recordau alguns títols?

– El que més record són les actuacions de les companyies de "varietés" que actuaven damunt l'escenari.

– Podeu anomenar algunes d'aquestes companyies?

– Record les actuacions de la Companyia "Zaro", molt bona. No era un espectacle populatxer. Presentava uns números musicals de gran qualitat i bon gust. Actuaren també altres companyies de les quals molta gent major encara en parla. Una companyia que no sé com es deia presentava un número molt original, duia una cabreta que quan li deien que es posàs davant l'al·lota més guapa de la sala, daval·lava de l'escenari, cercava uns moments entre el públic i invariablement s'aturava davant una jove interessant. Són imatges molt llunyanes, però les guard dins la memòria amb simpatia i una certa enyorança.

La nostra interlocutora s'allarga durant uns moments amb detalls contant el què era el "Cine Royal" –de Ca n'Eloi– posant al descobert una vegada més la influència del cinema i els espectacles musicals que tant influïren damunt la cultura del nostre

poble. Continuem després de la pausa.

– Vos, madò Jerònia, sabíeu llegir i escriure? Intentàreu després de perdre el sentit de la vista aprendre el sistema Braille?

– No. Em trobava d'edat avançada per intentar-ho.

– Quin temps fa que perdéreu aquest sentit tan apreciat?

– Així mateix fa temps; fa 22 anys.

– Fou difícil acostumar-vos a l'obscuritat?

– Passar de la llum a la invidència, com et suposaràs, és una passa molt penosa. Però m'hi vaig acostumar perquè vaig anar perdent la vista gradualment. En quan a l'obscuritat, la fosca que anomenes, no es tracta de negrura, sinó senzillament que no hi veig.

– Vos moveu arreu de la casa amb facilitat, tota sola?

– Sí. Sempre duc un gaiato que em fa un bon servei. És més, em vestesc sense que m'ajudin massa, però no surt tota sola al carrer.

– Podeu aclarir-nos com vos arreglau per alimentar-vos tota sola?

– Molt senzill: quan he de dinar, per exemple, tenc el plat davant, com és natural, la cullera i la forqueta amb una petita ganiveta a un costat, el pa i l'aigua a l'altra part. Cada cosa sempre al seu lloc. M'ho sé de memòria. Quan ho tenc tot col·locat,

Des que no hi veu, alguns dels seus sentits han cobrat més sensibilitat

La llum, la claror visual que li manca, ha estat substituïda per altres percepcions

m'arregl molt bé sola.

– Conservau les imatges dels fills, per exemple, i d'altres persones o coses apreciades?

– Perfectament: les tenc ben presents dins mi.

– Sortiu acompanyada a passejar alguna vegada?

– No. Quan hi veia podia admirar el camp, el paisatge, per exemple, sempre tan atractiu, però ara que no hi veig... no, no hi veig.

– A vegades deveu estar tota sola almenys un cert temps. En què pensau? A què vos dedica?

– Si. És inevitable estar un cert temps tota sola, com dius; però m'agrada molt la música i tenc la ràdio en funcionament. Em fa molta companyia. Escolt música i sent notícies. També m'agraden les visites i canviar impressions, conversar amb els que em visiten. Des de fa poc

(Continua a la pàgina següent)

**Seguridad y
Limpiezas, S.A.**

Gremio de Albañiles, 14

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11
Pol. Son Castelló 07009 Palma de Mallorca

Ve de la pàgina anterior

estic en el centre de dia de Ca ses Monges. M'agrada molt. Allà he pogut trobar-me altra volta amb persones conegudes, parlam plegats, recordam vells temps i ho passam molt bé.

– Vos orientau fàcilment, sola, dins ca vostra?

– Sí; ajudada pel gaiato, com he dit abans; però tenc una altra referència: tenim un rellotge que dóna les hores. Amb ell tenc aquesta orientació, de què em parles. Fins i tot conec quan fa poc temps que li han donat corda.

– Es diu que quan perden el do

de la vista, els altres sentits s'aguditzen, són més sensibles. Heu notat aquesta sensació?

– De l'oïda, no. Tal volta la meua avançada edat n'és la causa. Però el sentit del tacte, sí. S'ha desenvolupat extraordinàriament. Només posar les mans damunt la taula o una cadira, conec si està molt neta o no. Així mateix és possible que el sentit de l'oïda hagi augmentat la seva sensibilitat, perquè quan vénen els meus fills o persones conegudes per estar amb mi o cuidar-me, a les primeres passes sé de qui es tracta.

– Pel què heu dit, en la vostra soledat vos fa molta companyia la

ràdio. Podeu entretenir-vos amb algun treball manual?

– No. Ja m'agradaria, però no puc. En quan a la soledat tenc quasi sempre el meu fill o la meua filla que em fan companyia, a més d'algunes visites que agraesc molt. Voldria dir també que la ràdio i la televisió les maneig jo tota sola, però preferesc les visites que vénen a estar amb mi.

– Les darreres preguntes, madò Jerònia: coneixeu quan és de dia o de nit?

– En quan a la claror, no. Però els vespres els renous són diferents i hi ha més silenci.

– Els millors anys de la vostra vida?

– Sens dubte, quan era nina i jove, quan el meu món estava ple de llum i de plans pel futur.

Aquest és el diàleg que hem sostingut amb Jerònia Pocoví. Hem intentat conèixer el món de les ombres en què viu i que ens manifestà el seu estat d'ànim; saber com es mou i com se sent sense un sentit tan vital com és el de la vista.

En les seves contestes endevinam un espai tancat on ella se sent limitada en la seva vida diària, sempre pendent de l'ajuda dels qui l'acompanyen. Un drama.

S'ha acostumat a aquesta vida, on el que l'enrevolta, les persones estimades, el renou d'una cadira, el so viu del metall i el vidre, els objectes dels quals se serveix els ha d'identificar mitjançant el so, precisament, o el tacte.

La llum, la claror visual que li manca ha estat substituïda per altres percepcions. Li desitjam una vida rica de llum interior, de nobles sensacions; que no li manqui mai l'alè humà de l'amistat dels que la visiten, la companyia de la música, els sons quotidians dels objectes familiars, els records del passat... I una esperança d'un futur millor.

Té, mentrestant, un factor molt important que l'acompanya: l'apreci a tota prova dels seus fills i néts. Aquests sentiments, dels més íntims familiars que la recolzen, són indes- tructibles.

MIQUEL MARTORELL ARBONA

Para aquellos que tienen instinto.

Milestone No 69862-6702: Caja y brazalete de acero inoxidable, cristal curvo de zafiro irrayable, corone a rosca, sumergible hasta 100 metros, incorpora cierre oculto con pulsadores de apertura de alta seguridad, disponible en modelos de señora y caballero.
www.mauricelacroix.com

Fermin
joyeros

Porto Cristo - Manacor - Cala Millor

MAURICE LACROIX
Switzerland
Tomorrow's Classics

PER DONAR SOLUCIÓ ALS PROBLEMES DE CIRCULACIÓ

S'obrirà un nou carrer paral·lel al de Palma

Està previst un ingrés real de més doblers a l'Ajuntament

En el ple municipal celebrat el passat 2 de març abans de l'aprovació dels pressuposts de 2004, el batlle va oferir explicacions a una sèrie d'inversions previstes per enguany, entre les quals volem destacar la de 735.000 euros (122 milions de les antigues pessetes) de quotes d'urbanització d'un nou carrer, el qual, en dur-se a terme, solucionaria en gran mesura la manca, encara que provisional, de part de les vies de circumval·lació a què ens referíem a la passada edició de **Bona Pau**.

"Aquesta partida —deia el batlle— és per obrir un carrer paral·lel al de Palma, situat a la part de Ponent. Hi ha diferents fórmules per obrir-lo. Són aquestes tres: per expropiació, per compensació o per cooperació. Hem decidit —continuava dient Biel Matas— finalment fer-ho *per cooperació*, per una sèrie de raons. En primer lloc, perquè l'impulsor és el mateix Ajuntament. Paguen la urbanització els veïnats, que realment són els grans beneficiats d'aquesta urbanització, ja que en aquests moments tenen un sol urbà que ara no poden urbanitzar, motiu per qual el valor que actualment tenen és molt poc. I d'aquesta manera passaran a disposar d'uns solars amb un valor a preu de solar edificable".

"Per altra part i a més hi surt beneficiat el poble, per dues raons: es donarà una gran fluïdesa de circulació al tràfic, ja que podríem decidir que els carrers fossin en sentit únic: un d'anada i l'altre de tornada (en referència al carrer de Palma i al que s'urbanitzaria)".

"Jo crec —continuava el batlle— a més i en segon lloc i molt important, que en fer-se dita urbanització hi hauria solars en el mercat i aconseguiríem estabilitzar el preu del solar i de la vivienda a Montuïri. En aquests moments hem pressupostat tres trams i ja s'ha elaborat l'avantprojecte: El tram de Sa Vinyeta cap a Sant Joan i de les Escoles cap al camí de

Lloret, a les afores de Can Pellusco. En segon lloc, el de Sa Vinyeta cap al carrer Alexandre Rosselló i llavors de la fàbrica de Can Rua cap al carrer del Garrover. Manca pressupostar el tram d'Alexandre Rosselló cap a Na Païssa".

Tot seguit Matas donà explicacions del per què no es feia aquesta reforma per compensació o per expropiació, amb les següents paraules: "Jo crec que d'intentar fer-ho per *expropiació*, en aquests moments, l'Ajuntament no ho podria dur endavant, ja que en dur-ho a terme així com tenim previst els qui hi surten realment beneficiats són els mateixos veïnats d'allà on s'urbanitza. I per *compensació*, després d'haver-ne parlat moltes vegades, els veïnats no es posen d'acord".

"Crec —acabava dient el batlle— que és un projecte important i molt ambiciós per Montuïri, encara que la premsa de Ciutat en va donar una referència no del tot encertada".

MÉS DOBLERS

El batlle encara continua explicant que "en el capítol referent a les transferències corrents, o sia doblers que ens transfereixen les administracions insulars, autonòmica, de l'Estat i altres, com són les d'empreses o particulars, cal fer notar que aquest ingrés suposarà un 22'41% del pressupost ordinari. És a dir, en aquest capítol, el quart, recaptam 52.000 euros (més de 8'5 milions de pessetes) del fons de compensació (el qual ja fa uns tres anys que s'ha posat en marxa). També ingressarem més de 330.000 euros (55 milions de pessetes) del tribut de l'Estat. Són dues quantitats importants, les quals, en comparar-les amb les de l'any 1999 hem de fer notar que aquell any, de l'Estat, sols recaptàvem 35 milions de pessetes. És a dir que hi torna haver més d'un 80% de recaptació entre el fons de compensació i el tributs de l'Estat. Són uns doblers

que s'ingressen a fons perdut i que van molt bé a l'Ajuntament".

"A més, tenim convenis amb diferents conselleries, en particular les de Sanitat, Educació, Treball i Interior. De la Conselleria de Sanitat ens ingressen doblers pel manteniment del Centre Sanitari; de la d'Educació arriba la subvenció per a l'Escola de Música. Respecte a la Conselleria de Treball, s'han firmat una sèrie de convenis amb el SOIB. Com a partida important d'aquest capítol cal fer referència a l'adjudicació de la gestió de Ràdio "Murta", la qual ens dona més de tres milions de pessetes. I en referència a la Conselleria d'Interior és de ressaltar haver arribat a un conveni mitjançant el qual s'ha pressupostat mig any d'un policia turístic".

MESURES DESTACADES

- Respecte al capítol 1, d'ingressos, (IBI, IMVTM, IAE, Plusvàlues) està previst una recaptació a l'entorn dels 50 milions de pessetes més que l'any 1999, la qual cosa representa més d'un 100% respecte a 1999.

- S'han posat tot un conjunt de mesures perquè es compleixin els objectius sobre recaptació de l'impost de construcció. Són aquests:

- a) Els dimarts dematí els dos municipals aniran d'inspecció d'obres.

- b) La contractació d'un altre tècnic per fer tota la feina de camp (obertura d'expedients d'infracció urbanística, vigilància i control d'obres, finals d'obra i certificat d'antiguitat). D'aquesta manera s'aconseguirà agilitzar la tramitació dels expedients urbanístics i així amb un termini d'un mes tots els sol·licitants tendran resolta la seva instància.

- c) Designar el regidor Rafel Fullana com a supervisor de tot aquest conjunt de mesures.

(Cal fer notar que enguany els regidors de l'oposició no votaren en contra dels pressuposts: S'abstingueren).

O. ARBONA

Esteve Barceló Cerdà, Campió d'Espanya de perdiu amb reclam

El primer vencedor nacional de la història, nascut a les illes Balears

N'Esteve després d'haver guanyat, amb els ormejos, perdiu guanyadora i escopeta

El nostre jove paisà, Esteve Barceló, aconseguí un admirable triomf sense precedents, en procla-

mar-se el primer vencedor nacional de la història, nascut a les illes Balears, participant en una modalitat de caça.

La gesta ocorregué el cap de setmana comprès entre els dies 28 i 29 de febrer passat, al llogaret de Reolid, pertanyent al municipi de Salobre, província d'Albacete.

N'Esteve, un aficionat novell d'aquesta disciplina cinegètica, començà a interessar-s'hi tímidament a les darreries de l'any 2002, tot just una temporada abans d'obtenir el màxim guardó en la passada Fira de Sa Perdiu (2003), la qual complia el 25è aniversari. Per tal de dotar el citat concurs local d'un nou al·licient, com a conseqüència de la celebració de les seves noces d'argent, l'Associació de Caçadors de Montuïri, presidida per Biel Bauçà (de "sa Benzinera"), sol·licità a la Reial Federació Espanyola de Caça que el guanyador d'aquesta edició pogués participar en el Campionat d'Espanya pertinent.

UN MONTUÏRER, AL CAMPIONAT D'ESPANYA

La petició fou concedida, i el mon-

A la fira de "Sa Perdiu" passada, n'Esteve ja va aconseguir ésser el primer

tuïrer, juntament amb el campió de Balears d'enguany, de perdiu amb reclam (en Sebastià Salvà de Llucmajor), obtingueren el passaport per a la disputa del VIIè Campionat del país en l'especialitat referida. En aquesta final, organitzada a Castella-La Manxa, hi competiren els millors representants de les distintes comunitats autònomes.

L'expedició balear estava conformada, a més de n'Esteve i en Sebastià Salvà, pels montuïrers Miquel Font Socias (propietari de l'exemplar guanyador) i Miquel Bennàssar (jovencell apassionat d'aquesta curolla). En Miquel Font, hàbil coneixedor d'aquest art de caçera d'ençà la seva adolescència, és el posseïdor d'en "Bascós", el mascle de perdiu (o perdigot) amb el qual n'Esteve es convertí en el millor reclamista de la nació. En Miquel des que comptava una quinzena d'anys, s'ha familiaritzat amb el ocells de granja, atenent l'experiència de n'Agustí Vidal, de l'amo en Miquel Vives o d'en Joan Miralles Julià, de Son Bascós, tots ells amics de la natura, avesats al tracte assenyat i pacient de l'avicultura.

En "Bascós" és un perdigot de quatre anys i cinc zels, un dels millors exemplars que ha cuidat i esti-

Especialitat en cuina Mallorquina

Ctra. Palma - Manacor Km. 29.320
07230 - MONTUÏRI - Tel: 971 64 41 01

mat en Font. Aquest mateix reclam, la passada campanya, de la mà d'en Biel Llaneres Miralles, ocupà el 7è lloc d'Espanya, en la final disputada a Navas de la Concepción (Sevilla). Enguany, tots els caçadors i acompanyants s'allotjaren a l'hotel-balneari de Reolid, des del qual també es podien resseguir totes les incidències de la resta de competidors, mitjançant un projector de videoconferència.

EL PARAT

L'indret on esdevé el certamen és un parat a fora vila, en què hi ha una barraca on s'hi amaga el participant. El reclam es manté engabiats vint passes lluny de l'amagatall, esperant l'amollada de dues perdius: un mascle, primerament i, al cap de deu minuts, una femella. Comença, aleshores, el corrent teig seductor de la peça concursant i al cap d'una estona alliberen, respectivament, els dos exemplars mencionats. El sagaç perdiuer, quan aquest ho cregui oportú, haurà de capturar amb l'escopeta el mascle desencativat en

Dia 1 de març passat a l'Estació Marítima de Ciutat, n'Esteve amb tots els qui allà l'esperaren per haver assolit el campionat d'Espanya de perdiu amb reclam

primer terme; la caça de la fembra no reporta puntuació i, per tant, és opcional.

La participació individual s'escola durant trenta minuts, regits per tres jutges habilitats, de la pròpia federa-

ció nacional, que deliberen confidencialment (fins a l'hora pública del veredict final) múltiples i diversos aspectes, tals com la salutació i presentació del propi aspirant reclamis-

(Continua a la pàgina següent)

CENTRE D'ESPECIALITATS MÈDIQUES

Medicina General
Pediatria
Cardiologia i Aparell Respiratori
Neurologia
Aparell Digestiu
Anàlisis Clíniques
Cirurgia General
Nutrició i Dietètica
Dermatologia
A.T.S. (Infermeria)
Psiquiatria
Psicologia
Ginecologia i Obstetrícia
Angiologia i Cirurgia vascular
Alergologia

HORARI:
de les 9'00 h.
a les 21'00 h.

Clínica Dental
Odontologia
Medicina Estètica
Ortodòncia
Maxilo Facial
Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica
Ortopèdia
Rehabilitació i Fisioteràpia
Oftalmologia
R.X. Radiologia ...
Ecografies
Otorrinolaringologia
Podologia
Centre Auditiu
Endocrinologia
Urologia

ASSEGURANCES: AXA - ADESLAS - AEGON - AGRUPACIÓ MUTUA - ALLIANZ - ASISA - CASER - PLANAS
D.K.V. - GROUPAMA - IMECO - MEDIFIATC - MUTUA GENERAL DE CATALUNYA - NOVOMEDIC - SANITAS
SERSANET - LA BOREAL - L'ALIANÇA - LA ESTRELLA - VITALICIO - WINTERTHUR
MUTUA D'ACCIDENTS: ASEPEYO - FIMAC - FRATERNIDAD - FREMAP
IBERMUTUAMUR - INTERCOMARCAL MAZ - UNIVERSAL - BALEAR

Plaça d'Espanya, 56 - Tel.: 971 12 00 64 - Fax: 971 120 426 - C/. Ciutat, 12 - Tel.: 971 12 00 21 - www.cem@cemllucmajor.com

(Ve de la pàgina anterior)

ta, la seva indumentària, l'estil de penjar la gàbia, el treball i la rebuda del reclam (si fa o no la "lloca"), la reacció d'aquest al tro, l'execució del caçador, l'"enterrro"...

ATENCIIONS A LA PERDIU

Esmentem ara, d'altra banda, les atencions requerides per mantenir òptimament competitiva una mostra d'"Alectoris rufa", nom científic de la perdiu roja o vermella. Convé que aquesta reposi en un espai càlid, a cobro. S'ha de treure de dins el bolcador, sempre que estigui ben vestida de ploma, una mesada abans de la data assenyalada. És convenient retallar-li les plomes de les puntes de les ales i la coa, per tal que la perdiu no s'enganxi el plomatge a la gàbia. Durant aquest

El batle acudí a l'Estació Marítima a rebre n'Esteve i en Miquel Font

procés sol ésser l'únic instant en què el caçador toca amb les mans el reclam, ja que no n'és recomanable el contacte, per tal de prevenir la caiguda del plomissó.

Cal que la llum, natural i elèctrica, les empari tothora, cada jorn. Quant a l'alimentació és costum que facin dues menjades cada dia, d'una manera racionada, sense embafar-les. Preferentment es nodreixen de llençies i ciurons banyats, bessons d'ametlla i d'anou. Sovint, un parell de vegades diàries, solen empassar-se fulles verdes de rave, les quals contenen sals minerals i aigua, ben profitoses per a l'aviram.

L'OBTENCIÓ DEL CAMPIONAT

Com a cloenda del text, reprenem el balanç positivíssim protagonitzat per la representació de l'arxipèlag: en el seu debut, Esteve Barceló fou premiat com el millor d'Espanya, formant tàndem amb en "Bascós", l'alat cantor ensinistrat pel magistral tutor Miquel Font. Segonament es classificà Rafael Alcadio, de l'autonomia d'Andalusia, i ocupà la digníssima tercera posició el llucmajorer Sebastià Salvà. N'Esteve i en Miquel, en Barceló i en Font, vet aquí dos montuïrers fidels i deixondits que han sabut vindicar el nom de la nostra vila, en companyia del talismà "Bascós". Aquesta conquesta suposarà, probablement, l'emplaçament de Montuïri com a seu per al vinent Campionat Nacional de perdiu amb reclam (2005). Enhorabona!

JOAN BARCELÓ CERDÀ

N'Esteve ens fa arribar el següent missatge:

"Vull agrair a

- L'Ajuntament de Montuïri,
- Societat de Caçadors de Montuïri,
- Amics i familiars

per la sentida rebuda al Port marítim en la qual em vaig emocionar com quan em cridaren guanyador, ja que ni tan sols podia caminar i això que som corredor!

Moltes gràcies!

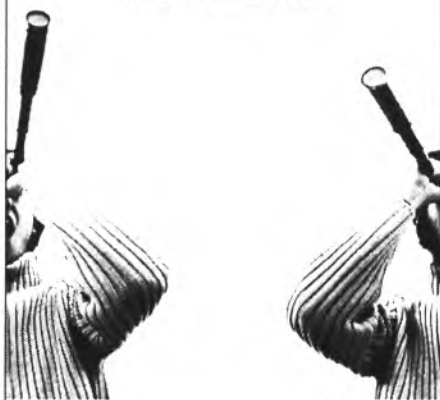
Esteve"

amplia els teus HORIZONS

convocatòria

"SA NOSTRA"

De l'1 d'abril fins el 21 de maig
PROGRAMA D'AJUTS PER A
L'AMPLIACIÓ D'ESTUDIS A L'ESTRANGER

BALEARS
JOVE

"SA
NOS
TRA"

CAIXA DE BALEARS

Restaurant PUIG DE SANT MIQUEL

**Cuina mallorquina
Forn de llenya**

Ctra. de Manacor, km. 31

Tlf. 64 63 14

Montuïri

1915

Família de Cas Marró

Una de les fotografies més antigues i més belles que ens han arribat i que agradósament publicam, on veim la família de Cas Marró quan la nina dels floquets damunt el cap i amb un ram de flors, posa tota gojosa damunt una cadira com a peanya, per traure aquest retrat. Es tracta d'Isabel Miralles Arbona, qui va néixer el 1913, per cert l'única que resta viva d'aquesta instantània. Als dos costats, els seus pares, Bernat i Magdalena i la nina Magdalena i en Tomeu, els dos germans. Aleshores encara no havien nascut na Maria ni na Francisca.

Gloses

El dolorós atemptat

Mig món està fermador, no tenen sentiments ni consciència, sembla que troben que en el món hi ha massa gent.

L'onze de març, dos mil quatre
serà molts d'anys recordat
Madrid per un atemptat
fet per gent amb mala traça;
dos-cents morts, això és massa,
no té perdó aquest pecat.

De ferits n'hi ha molts més,
pentura se'n curaran ,
però mai oblidan
en la vida aquest succés;
Déu vulgui no en venguin més
d'aquesta maldat tan gran.

Ha estat un març molt dolent;
morts, ferits i aigua roja,
fa fred i segueix plovent,
és un temps sense rellotge;
tot el món va malament.

23 abril 2004

ANTÒNIA ADROVER

Festa des Puig, 2004

Aquest dia a fer ballades,
an es Puig tots hem d'anar
on tothom disfrutarà
de pegar bots i ballar
boleros, jotes, panades.

Si hi anam en romeria
i un bon temps que mos agrada
podrem fer bona ballada
amb parella o rotlada
i en bon aire i alegria.

Com que es músics sonen bé
un ball sublim sortirà,
tots ens podrem animar;
molta gent aplaudirà
i s'alegrarà també.

JOAN SEGURA

Mallorcària III

LLONJA: Paraula del referent mallorquí, que la volen substituir per la paraula "Llotja" que és la variant catalana.

CEMENTERI: Paraula que ja usava en Llull i que moltes vegades la veim canviada per la catalana "Cementiri".

JUGUETA: Paraula ben mallorquina; no és cap castellanisme. Molta gent es pensa que per parlar o escriure millor hem de dir o posar "Joguina" que no és més que la variant catalana.

VACACIONS: Paraula mallorquina ben legítima i documentada antigament. En els darrers anys ens volen imposar "Vacances", que no és més que un gal·licisme (paraula presa del francès).

NIGUL, NIGULAT: Són les formes mallorquines per excel·lència. La forma "Núvol" és la forma més usada només a Catalunya i a València. Per tant podem d'usar les nostres formes de sempre què són nigul o nigulat.

Expressions mallorquines:

Remisses!: Aquesta correcta expressió que és una interjecció usada a la pagesia, composta de missa i del prefix intensiu re- la sentia dir a la meva padrina de fonts quan alguna cosa no li anava bé, com una exclamació de mal humor. Per tant és una paraula que podem usar i escriure perfectament en bon mallorquí.

Continuarem...

TOMÀS GARAU FEBRER

NISSAGUES FINIDES **Can Papalló - I**

L'acabament d'una família a Montuïri

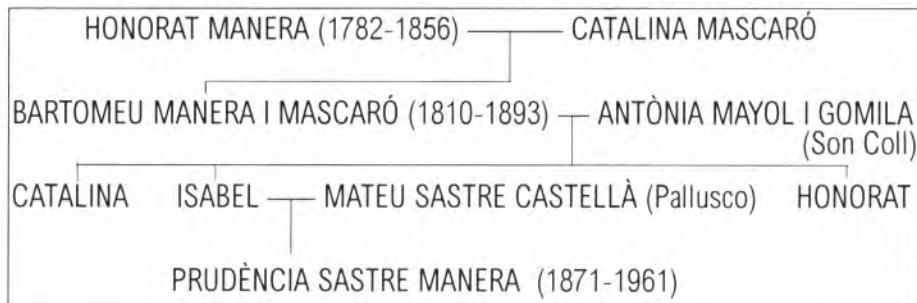
Situem-nos dins les darreries d'aquesta família.

Del matrimoni Honorat Manera i Catalina Mascaró no en sabem quasi res més que el nom i el primer llinatge (com diu "Montuïrers que han deixat petjada", pàgina 44). Aquesta parella tengué un fill únic, Bartomeu Manera Mascaró (1810-1893). Per a més dades personals de Bartomeu es pot consultar el llibre citat, plana 44 i següent. Aquest es casà amb una algaidina, Antònia Mayol Gomila (de Son Coll). El matrimoni tengué tres fill: dues nines i un nin.

La major, Catalina, es casà a Algaida amb Joan Crespí Gelabert. Se n'anà a viure al poble veïnat i així acabà una tercera part de "Papallons" al nostre poble.

Isabel, coneguda dins la família per "sa padrina Bet", es casà amb Mateu Sastre Castellà (Pallusco) i d'ells dos nasqué una única filla, Prudència. Va esser la darrera "Papallona" a Montuïri, perquè encara que tengué cinc fills, cap d'ells firmava amb el llinatge Manera.

Honorat (més dades personals es troben a l'obra citada, pàgines 69 i següents) es casà a Maó on passà a residir. Per obligacions professionals hagué de fixar la seva residència a

Madrid, d'on no tornà.

Hereu de la casa pairal, el 20 de setembre de 1910 la vené a la seva neboda Prudència. Aquesta casa, coneguda per "Can Papaió", està en el carrer des Pujol, número 2. Més recentment la casa ha passat per venda a unes altres mans i per ventura, al manco entre la gent més jove, ja ha perdut el seu antic nom i, amb tota legalitat, avui se la coneix amb un altre. Així passa la glòria del món.

M'han regalat un nombre de plaquetes i de documents notariais que es guardaven a "Can Papaió". Entre aquests quaderns n'hi havia un d'interès històric o curiós. Pròpiament es tracta, com en els altres, de notes econòmiques, salaris, compres, vendes i altres notacions comercials. Però en aquesta plaqueta especial, supòs perquè el seu interès econò-

mic ja havia caducat, en els espais en blanc que restaven entre compte i compte, Bartomeu Manera i Mascaró, ja conegut dels nostres lectors, hi anotava dades d'interès personal, familiars o socials. Són dades breus, escrites en castellà o català, sense cap ordre ni un, de vegades difícilment llegibles, però que poden interessar als curiosos de les coses passades a Montuïri, en aquest cas en el segle XIX de la seva història.

Les copiarem conforme vagin sortint en el quadern i traduirem a la nostra llengua les que ja no hi estiguin escrites, que redactades en castellà, les que hi estan, manifesten claríssimament que l'autor pensava en mallorquí. Ho dic per la quantitat de traduccions literals de la seva llengua a la castellana. Deixarem de copiar aquelles moltes notes estrictament familiars o que no tenen interès general.

NOTES

- Dia 20 de gener de 1854. Morí Maria, mare del vicari Cerdà, prop de les dues de la matinada. Era di-vendres.

- Dia 23 de gener de 1854. Morí Pere Cerdà, pare del vicari Cerdà, prop de les 5 de la matinada.

- Dia 22 de febrer de 1888. Morí D. Miquel Cerdà, pvre. Havia estat vicari. D'edat de 83 anys.

- Dia 3 de maig de 1849. Morí l'amo Sebastià Fiol, de Son Maiol i el dugueren al cementiri d'Algaida.

- Dia 8 d'abril de 1870. Morí Catalina Andreu, dona de l'amo

Restaurant
Ca's Carboner (DIMARTS TANCAT)

REFRESCS DE NOCES, COMUNIONS, BAPTISMES...

Bufet diari de dilluns a dissabte
Mè, porcelletes, porcelles i altres plats per dur-se'n

Ctra. Manacor, km. 28 • Tlfs. 971 64 65 04 - 971 64 40 66
07230 MONTUÏRI

Sebastià de Son Maiol. Fou enterrat a Montuïri.

- Dia 1er de febrer de 1851. L'amo en Toni Mayol (Piedós) morí de mort sobtada.

- Dia 18 de setembre de 1851. Morí Baltasar Manera, fill de D. Pere Josep Manera i de Dona Bàrbara Barceló.

- Dia 4 de gener de 1856. Va néixer Pere Josep Manera, cap a les 11 i mitja de la nit, fill de D. Pere Josep i Dona Bàrbara Barceló. Morí el 19 de juliol de 1857.

- Honorat Lluís Josep Manera, nasqué el 22 de març de 1844, prop de les 2 i mitja de la matinada. Fill legítim de Bartomeu Manera i d'Antònia Mayol. Padrins paterns Honorat Manera i Catarina Mascaró. Padrins materns Pere Joan Mayol i Isabel Gomila. Fou batejat solemnement en aquesta església de Montuïri el mateix dia per D. Pere Josep Capò, rector. Foren padrins D. Miquel Manera i Dona Caterina Anna Manera. Aquest dia era divendres i era el dia de Sant Ambrós de Sena. Déu el faci sant, així sia. Sant Josep sigui el seu patró. Amèn.

Aquest Honorat va esser confirmat pel Senyor Bisbe Rafel Manso (?) dia 7 de novembre de 1847. Aquest dia era Sant Rufo bisbe, dimecres, era lluna vella, quart minvant.

- Dia 6 de desembre de 1865, se casa Catalina Manera, ma filla, amb Joan Crespi i Gelabert, d'Algaida.

Margalida Crespi i Manera, filla seva, nasqué dia 29 de març de 1868.

- Dia 15 de maig de 1851 hi hagué a Palma i altres bandes un terrèmol, cosa de l'una i mitja de la matinada.

- Dia 13 de setembre de 1861 se n'anà el meu fill Honorat cap a Palma embarcà en el vapor per a Madrid cap a les 6 de l'horabaixa del dia 16 del dit mes. Déu li ajudi en la dèria de la seva carrera.

Dia 7 d'agost de 1865 arribà a Madrid per primera vegada. De la quarantena sortí el 12 del mateix (mes). Tornà amb la meua companyia a Montuïri i hi restà fins el 3 de setembre. Se'n tornà per Alacant, li feren una quarantena de 5 dies. Arribà a Madrid el 12. Tornà de Madrid el dia 16 d'octubre. Va haver

de fer quarantena 3 dies al "monte" de Sant Miquel. Tornà a Madrid el 7 de desembre.

- Dia 28 de juny de 1850 es casà Antoni Garcias (Saldadet) amb una filla de l'escolà.

- Di 25 de setembre de 1870 es casà Isabel, la meua filla, amb Mateu Sastre.

- Dia 1er de novembre de 1870 es casà Pere Joan des Puig.

- L'any 1844, dia 31 de març. En la vila de Felanitx, mentre feien els 12 sermons el dia del Ram, s'esbol-dregà un baix de paret devora l'església, cosa de 21 passes i matà 414 criatures i 103 ferides i entre elles matà el predicador i un altre sacerdot que feia de Bon Jesús. (En mallorquí a l'original).

- Dia 31 de març de 1841. Morí Bartomeu Tous (Rua). Mort desgraciada en Es Coll de Sa Grava.

- Dia 12 d'abril de 1861. Morí l'Honor Joan Mateu (Rei).

- Dia 5 de novembre de 1875 morí Margalida Mateu, muller de Rafel Manera. (Hereu).

- Dia 23 de novembre. Morí Sebastiana Miralles, muller de Miquel Vic.

Al carrer Pujol nº 2 era la casa pairal de Can Papió

- Dia 23 de febrer de 1876. Morí Magdalena Bauzà, muller de Cosme, en dimarts.

- Dia 17 de novembre de 1850. Morí Dona Pedrona Manera, prop de les 8 i mitja de la nit, muller de Don Bartomeu Ferrando.

- Dia 9 de febrer de 1869. Morí Macià Manera i Cerdà de Bast* (?) d'edat de 10 anys, 6 mesos i 13 dies. Era el dia abans del primer dia de Quaresma. Morí prop de les 6 i 3 quarts de la nit.

- Dia 10 de febrer de 1869. Morí Cosme Cloquell.

- Dia 16 de juny de 1875. Vaig entregar al Sr. D. Bartomeu Ferrando una unça d'or a compte de tres. Aquest dia hi havia indulgència plenària, era dimecres.

(Continuarà)

Recopilació

JOSEP OLIVER I VERD

PREFABRICATS

Manera

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

FABRICACIÓ DE

BALUSTRADE I

BIGUES DE TAULÓ

IMITACIÓ FUSTA

Servei de transport propi per a tota l'illa

Magatzem i oficina

Ctra. Palma-Manacor, km. 28,5 • 07230 Montuïri (Mallorca)

Tlfs. magatzem: 971 64 67 44 • 971 64 60 95

Tlf. particular: 971 64 61 73

Les portes de Can Socies de Tagamanent es tornaran obrir

Davant la casa pairal es produirà l'encontre pasqual

Des de fa 126 anys hi ha una cita amb la tradició

Una vegada més, fidel a la seva tradició que perdura des de 1878, les portes de Can Socies de Tagamanent a Montuïri es tornaran obrir, per a la sortida de la Mare de Déu. Davant aquest portal del carrer Major des de fa 126 anys el dia de Pasqua hi ha una cita amb la tradició. La Mare de Déu que durant tota la setmana ha vestit de dol acompanyant els actes de Setmana Santa, apareixerà amb el seu vestit de glòria, creuarà el voltat portal d'aquesta antiga casa de Montuïri, baixarà els escalons per reunir-se amb els montuïrers i esperarà amb ells l'arribada del Crist ressuscitat. Mentre la Banda Municipal la rebrà amb els honors, es produirà l'encontre. Aquesta verge montuïrera botarà fins vint-i-vuit vegades d'alegria al retrobar-se amb el seu Fill ressuscitat.

Un poc d'història

Corria l'any 1878 i el matrimoni de Miquel Bibiloni i Socias de Tagamanent (1823-1895), setzè dels onze fills del matrimoni, tres d'ells mascles, els altres dos sense descendència, casat amb Maria Antònim Font dels Olors i Ordines (+1912); després de tres filles encara no tenia l'hereu, tal era la preocu-

pació per aquest fet, que al anunciar-se la nova esperança de la família se la va acompanyar d'una promesa: si era mascle es realitzaria la imatge d'una verge per presidir les commemoracions religioses de la vila de Montuïri.

Arribat el dia 20 de desembre s'anunciava la bona notícia del naixement d'un fill: Joan Bibiloni i Font del Olors. I es va complir la promesa. Es va construir una imatge de la què no tenim dades del seu autor, si bé es tracta d'una figura d'una alçada prop a la natural, realitzada amb fusta, que té com a peculiaritat la de botar. Així és, pensada per realitzar l'encontre, disposa d'un mecanisme que li per-

Davant el portal de Can Socies anualment té lloc l'encontre, com el que veiem el darrer any

met donar bots, els quals volen representar l'alegria de la Verge en retrobar-se amb el seu Fill ressuscitat.

Des de llavors, i així ho mana la tradició, el dia de Pasqua, l'enorme clau de la porta de Can Socies obre les dues fulles de la porta, que ja tant sols s'obre un pic a l'any. Al fons, la verge, que durant tota la setmana ha vestit de dol acompanyant les celebracions de Setmana Santa, apareix vestida de glòria, amb vestit de fil d'or i randetes, capa color de cel, rosari i corona de plata.

Aquí tenen lloc les innumerables retrobades de velles amistats que arriben a donar els molts d'anys: na Coloma Pelut, en Titina, en Pep es picapedrer, na Toninaina, na Margalida Putxa, i un llarg etcètera. Al carrer, a mesura que s'acosta el moment, creix l'expectació, princi-

Hotel Rural Es Figueras Nou

Es Pati de Montuïri

Restaurant

Diligent servei

Amb totes les comoditats

Acurada atenció al client

Servei de noces i banquets

Ctra. Montuïri - Sant Joan, Km. 0'7 • Tel.: 64 67 64 • Montuïri

palment dels més petits. Ha arribat la banda de música, part indispensable de la cerimònia que durant l'espera afina els instruments. Aquí es troba tot el poble, principalment padrins i padrines amb els nets; tots s'han posat d'acord, la tradició exigeix lluir les millors gales i fins i tot el més senzill dels montuïrers té el seu vestit de Pasqua.

Arribada l'hora, se sent el repicar de les campanes que anuncien la sortida del Crist ressuscitat de l'església. És el moment de treure la Mare de Déu, sortida que enguany estarà vetllada per quatre generacions de la família Bibiloni, com mana la tradició.

Portada per persones del poble, baixa els tres escalons que li permeten rodejar-se de tots els montuïrers que fins aquí han arribat. Tots plegats esperen i reben el Crist ressuscitat. Aquí mateix, davant aquest portal, tindrà lloc l'encontre.

Front del portal espera la Verge i fins allà arriba el Crist ressuscitat i la coral entona l'anunci de resurrecció: "Resurrexit sicut dixit, aleluya". I arriba el gran moment: la banda inicia una musiqueta Ti-ru-ri, Chin Chin, al toc del "chin" la Verge dóna un bot compassat, altre pic Ti-ru-ri, Chin Chin, altre pic bota la Verge, fins a set cops botarà: La coral entona una nova estrofa del salm de resurrecció i altre pic es repeteix el Ti-ru-ri; es produeix alternança dels salms i els bots. Fins a vint-i-vuit vegades botarà la Mare de Déu. Acabat l'encontre tindrà lloc la processó que recorre el poble i acabarà a l'església ja totalment estibada pel poble i començarà el solemne l'ofici de Pasqua.

D'aquests 125 anys, Miquel Bibiloni i Socias fill major de Joan Bibiloni i Font del Olors, protagonista d'aquesta història, de 88 anys, ens recorda haver viscut aquesta festa any rera any, mai interrompuda ni pel temps. Ell rememora que quan era petit l'encontre tenia lloc a primeres hores del matí, ben prest, el dotze homes més vells del poble arribaven a ca nostra amb el seu mocador de bolic ple de la roba necessària per vestir-se d'Apòstol: túnica blanca, capa de color i sandàlies. Ells eren el seguici de la Mare de Déu. Una de les coses que han

canviat és que altre temps la Mare de Déu tenia rang de Capitana General dels exercits i el protocol obligava a ser rebuda amb l'himne Nacional. Això que va ser així durant cent anys, avui s'ha perdut. Venim sentint la Balanguera, Murta i darrement l'himne de Montuïri. Abans anava portada sempre pels "quintos" que la duïen fins i tot al puig de Sant Miquel. La Mare de Déu se n'anava de marxa, com diríem avui; però això es va haver de suspendre perquè després de jugar a tella, menjar panades i beure resultava complicat tornar la Verge a casa.

Acabat l'ofici, comença a la plaça el concert de la banda de música instal·lada davant l'Ajuntament, al voltant de la qual s'arremolina tot el poble. És el moment dels molts d'anys. Un complet repertori ofereix tots els anys dita banda de música. Record escoltar-la tots els anys des dels graons on ningú no es mou fins la darrera peça, sempre la mateixa, no conec el títol però sí la lletra rescatada dels meus records, de més de quaranta anys, quan els al·lots de llavors anàvem portal a portal amb un cove cantant:

*Madoneta sa vostra filla
jo l'he vista dematí,
m'ha dit si veniu aquí
que panades mos daríeu,*

*Sí, sí, madoneta,
les mos heu de dar,
les mos hem guanyades,
de tant de cantar.*

Miquel Socias de Tagamanent Miralles
(Miquel de Tagamanent - 1761-1829)

Unes breus notes històriques Can Miralles de Tagamanent (1448-1523)

Tagamanent, nombre d'una població catalana, era també el llinatge d'alguns nobles que acompanyaren el Rei En Jaume en la conquesta de Mallorca, Berenguer, Blai o Guillem de Tagamanent, i que sense cap dubte volgueren concedir el seu llinatge al lloc on s'establiren. Lloc, aquest, que fins aquell moment havia tingut un nom àrab que també coneixem i que es deia Adurella o Abdurella. Així consta en l'acta del notari Joan Mayol que diu: El dia 3 d'Abril de 1448, compró Miquel Miralles la finca Adurella o Tagamanent a Gibert de Montomès

La família de Miquel Miralles o la
(Continua a la pàgina següent)

Super Montuïri
BIP BIP Extens assortit
supermercados Gran varietat de productes d'alimentació

Peix congelat • Carnisseria • Xarcuteria

Panaderia • Fruita i verdura • Begudes • Neteja

I TOTA LA NOVA GAMMA DE "LEADER PRICE"

Av/ Es Dau, s/n

Tlf. 971 64 67 60

Montuïri

(Ve de la pàgina anterior)

de l'opulent Miralles com el coneix la història fou propietària d'aquest preciós lloc des del qual es veu des de Sant Joan a Lloret. Pertany al terme municipal de Montuïri per un curiós fet: En determinat moment del que no coneixem la seva data ni els personatges, i que la transmissió verbal ha fet arribar als nostres dies.... en certa ocasió es trobava a punt d'entregar la seva ànima a Déu un dels senyors de Tagamanent i foren enviats missatges a Montuïri i a Sant Joan respectivament, que més o manco hi ha la mateixa distància, a cercar ajuda eclesiàstica pel feliç trànsit del moribund. Va ser el Vicari de Montuïri qui

arribà abans, no se sap que, per què aquest era més àgil, més diligent o ho era el missatge, però la qüestió és que com a conseqüència d'haver obtingut l'ajuda necessària d'un lloc abans que de l'altre, aquesta fou causa determinant perquè aquest lloc pertanyi al terme de Montuïri.

Tornant a l'opulent Miralles, o més no els seus descendents: poc va durar el llinatge dels Miralles, el seu fill Julià Miralles de Tagamanent de les seves noces amb Gabriela no va tenir altra descendència que Catalina, que en 1523 es va casar amb Bartolomé Socias de Tortepí, on comença la saga dels Socias de Tagamanent a la que ens referirem a continuació.

Can Socies de Tagamanent (1523-1813)

Sense cap dubte, una de les possessions més emblemàtiques del terme municipal de Montuïri és Tagamanent, o Can Socies com se la coneix a Montuïri. Tot dos noms es poden considerar correctes, ja que la família Socias fou propietària de la possessió des de 1523 a 1813, nom que, com era costum, s'afegia al llinatge; i així la família Socias de Tortepí de Lluçmajor quedà radicada des de llavors a Montuïri, amb el nom de Can Socies de Tagamanent. 290 anys va perdurar aquest llinatge, mereixements més que suficients perquè la tradició ho recordi. La família tenia la seva casa pairal al poble, al carrer Major, que encara conserven els seus descendents.

Durant nou generacions seguides l'hereu d'aquesta casa va portar el nom de Miquel i finalment en 1813, Miquel Socias de Tagamanent i Miralles del seu matrimoni amb Margalida Miralles no tingueren descendència masculina i així Joana Anna Socias i Miralles l'11 de desembre de 1813 casà amb Juan Bibiloni i Llabrés. Mitjançant aquestes noces la família Bibiloni va passar a ser l'hereva dels Socias i per tant propietària de la possessió de Tagamanent i així mateix de la casa del carrer Major que coneixem per Can Socies.

Can Bibiloni de Tagamanent (1770-.....)

Joan Bibiloni i Llabrés (1770-1843) casà amb Joana Anna Socias i Miralles (+1872), hereua de Can Socies, progenitors aquests d'un altre gran llinatge que dura fins els nostres dies. Aquesta família va estar a punt de desaparèixer i aquest fet es precisament el motiu de tota aquesta història.

Miquel Bibiloni i Socias de Tagamanent (1823-1895), setzè dels onze fills del matrimoni, tres d'ells mascles, els altres dos sense descendència, casa amb Maria Antònim Font del Olors i Ordines (+1912).

FRANCESC BIBILONI TRUYOLS

N.de la R.- L'autor envià aquesta col·laboració mig any abans de la seva sobtada mort, la qual es produí el 30 d'octubre de 2003).

LAPIS

joies per a tots

- Taller propi artesanal
- Gran varietat de dissenys i preus
- Certificat de garantia i autenticitat

Obert 7 dies a la setmana, de 9,00 a 19,00 h.

Ctra. Palma - Manacor, Km 28 • 07230 Montuïri, Illes Balears
Tlf. 971 16 16 00 • Fax 971 64 64 27 • www.lapis.com.tr • palma@lapis.com.tr

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

Familiars en es Puig

El costum d'anar al Puig ha estat –i és encara ara– un costum agradable per als montuïrers. I ja no parlem de dies, sobretot horabaixes, de primavera i de bon sol. I anar-hi a peu per gaudir més, si així es pot dir.

La cara de satisfacció que traspunta en el semblant d'aquestes set cares no menteix. Llevat d'en Miquel "Pierres" (†) la resta encara són vius:

Cap a l'esquerra segueixen: Joana Mora, Francisca Mora, Maria Mora, Bàrbara Miralles, Joan Antoni Payeras i Cati Pizà.

Programa de les festes de Pasqua 2004

5 D'ABRIL – DILLUNS

20'00h.- Xerrada – Conferència esport escolar a la sala d'actes de l'Ajuntament de Montuïri.

6 D'ABRIL – DIMARTS

19'00h.- Inauguració de l'exposició informativa sobre la Unió Europea, oberta fins dia 13 d'abril a la sala d'actes de l'Ajuntament de Montuïri.

20'30h.- Xerrada - Conferència sobre salut esportiva a la sala d'actes de l'Ajuntament de Montuïri.

8 D'ABRIL – DIJOURS SANT

De 10'00h. a 13'00h.- Bàsquet 3x3 al Pavelló de Montuïri.

De 15'30h. a 18'00h.- Futbet 2x2 al Pavelló de Montuïri.

17'00h.- En el Bar Es Revolt, Campionat de truc.

9 D'ABRIL – DIVENDRES SANT

De 9'00h. a 19'30h.- JORNADA ESPORTIVA DE FUTBOL BASE'04

15'30h.- 1ª fase del 10è campionat de Tella en el "Polisportiu Es Revolt"

10 D'ABRIL – DISSABTE SANT

17'00h.- Gran final de "Truc".

19'30h.- Partit de futbol pel 3r i 4t lloc del torneig'04.

21'00h.- Gran Final del Torneig entre Fibrotec i Ca Na Poeta.

23'30h.- Concert Quintos'86.

11 D'ABRIL – PASQUA

17'00h.- Partit de futbol de 3ª divisió. Montuïri – Ferriolense.

12 D'ABRIL – DILLUNS

21'30h.- A la sala d'actes de l'Ajuntament, presentació del nº 7 de

Quaderns Montuïrers "Vida i Obra de Pere Capellà Roca "Mingo Revulgo" pel seu autor Joan Miralles I Montserrat. Presentació de la convocatòria del XIII Concurs de Conte Curt "Antoni Gomila" Sant Bartomeu'04 i del llibre dels contes guanyadors de l'any passat, a càrrec d'Onofre Arbona, director de **Bona Pau**. Presidirà el Conseller de Cultura, honorable Francesc Fiol.

13 D'ABRIL – DIMARTS DIA D'ES PUIG

9'00h.- Lliurament de la vara de Batle d'Es Puig al P. Antoni Martorell.

9'05h.- Pujada a peu al Puig de Sant Miquel.

10'30h.- Final del 10è campionat de Tella.

11'00h.- Celebració de l'eucaristia.

11'30h.- Balls mallorquins.

16'30h.- Partits de pares contra fills al pavelló Municipal.

Aquest Montuïri no afluixa

Els quatre partits de març s'han resolt en dos empats a fora camp i dues victòries a la vila

A la manca de set partits per acabar la competició de lliga el Montuïri ocupa la novena plaça de la classificació dins la tercera nacional i les expectatives són molt diferents, tot el contrari de les del primer terç del campionat. Si aleshores començava a preocupar el descens, ara, a l'inici d'aquesta darrera tercera part, ja es somnia a jugar la lligueta d'ascens. Els darrers resultats, però sobretot els 4 positius d'aquest passat març —dues victòries i dos empats— i l'empenta dels jugadors donen peu a positives esperances.

Montuïri, 4 – Sóller, 0

Els homes de Nico López derrotaren per un clar 4 – 0 al Sóller, vigent campió de la categoria de preferent. El partit va tenir dues fases ben diferents, la primera part que fou molt igualada i acabà 1-0 amb un gol de Dani al minut 29, i la segona que va

Els alevins de Montuïri porten a terme una acceptable temporada

ser d'un clar domini local on els montuïrers aconseguiren tres gols més per mitjà de Benji, Chino i Marcos de penal.

Poblera, 0 – Montuïri, 0

Els montuïrers varen anar a Sa Pobla amb l'objectiu d'aconseguir l'empat, ja que durant tot el partit varen estar tancats dins el seu camp. Aquesta tàctica va donar el seu fruit i proporcionà al Montuïri el que es

mereixia: un important punt de cara a la classificació. Aquest empat situava els montuïrers a la dotzena posició, empatat a 39 punts amb el Manacor i el Binissalem.

Atlètic Balears, 1 – Montuïri, 1

Un partit molt emocionant el que es va poder veure al camp annex a l'estadi balear on el Montuïri hagués pogut aconseguir la victòria d'haver estat ben col·locat en defensa du-

Estalvi per a la jubilació

Pla d'Estalvi Assegurat
Plans de pensions
Pla de previsió assegurat

★ "la Caixa"

Levi's

DIESEL

Avirex

Lee

MANS

L'Almoina, 30 · Tlf. 971 16 84 56

Porreres

rant la segona part. El gol visitant el marcà Nebot al minut 20, però a només 10 minuts del final els locals empatarien per mitjà de José.

Montuïri, 1 – Eivissa, 0

Un gol de Jaume Mas al minut 45 de la primera part va ser el fruit d'aquesta victòria. Durant la primera part els homes de Nico López varen ser inferiors a l'Eivissa però varen saber aprofitar l'ocasió per avançar-se al marcador i d'aquesta manera obtenir els tres punts. A la segona part varen estar ben col·locats en defensa i varen poder aguantar la renda aconseguida.

SEGONA REGIONAL

Sa Vileta, 4 – Montuïri, 2
Montuïri, 1 – Petra, 0
Montuïri, 1 – Cardassar, 3

JUVENILS

Montuïri, 4 – Porreres, 0
Xilvar, 2 – Montuïri, 0
Montuïri, 1 – Pla de na Tesa, 3

CADETS

Xilvar, 5 – Montuïri, 0
Montuïri, 0 – At.Manacor, 2
La Unió, 0 – Montuïri, 1

ALEVINS

Montuïri, 7 – Valldemossa, 1
Sineu, 3 – Montuïri, 7

BENJAMINS

Montuïri, 2 – Son Servera, 7
Montuïri, 4 – Olímpic, 6
Montuïri, 2 – Barracar, 4

BÀSQUET

PRIMERA AUTONÒMICA

St. Josep, 68 – Lapis Montuïri, 54

L'equip de bàsquet infantil femení de Montuïri d'aquesta temporada ↑
Les nines de minibàsquet a punt de començar un partit ↓

Manacor, 37 – Lapis Montuïri, 68
Lapis Montuïri, 60 – Lluçmajor, 64

CADETS

Montuïri, 52 – G.Galmes, 53
Soledat, 45 – Montuïri, 33

INFANTILS

Montuïri, 57 – Santa Mònica, 70
Pla de na Tesa, 65 – Montuïri, 49
Montuïri, 65 – Artà, 44

JAUME PALOU

bar

Ca na Poeta

music

Carrer Major, 7 • Telf. 64 65 29 • Montuïri

Horari de la Setmana Santa

Dia 4 d'Abril: Diumenge dels Rams

11'30: Benedicció dels Rams a la creu de ca ses Monges

Processó litúrgica dels Rams i Eucaristia.

17'30: Via Crucis a la Parròquia.

Dia 7 d'Abril: Dimecres Sant

19'30: Concelebració eucarística amb el Sr. Bisbe a la catedral.

Dia 8 d'Abril: Dijous Sant. Dia de l'amor fratern

20'00: Sopar del Senyor

Processó i vetlla de pregària a la Casa Santa.

Dia 9 d'Abril: Divendres Sant. Dia de Passió

20'00: Passió de Senyor, davallament i processó.

Dia 10 d'Abril: Dissabte Sant. Vigília Pasqual

20'00: Eucaristia Pasqual: Benedicció del foc nou i renovació baptismal.

Dia 12 d'Abril: Festa al Puig

9'00: Concentració a la plaça i partida a peu cap al Puig

11'00: Celebració de l'Eucaristia.

Bones festes i benaurada Pasqua de Resurrecció!

Pasqua: Goig, exultació, gaubança...

Acte Penitencial

Per una millor vivència espiritual de les festes de Pasqua, convidam a la participació de l'acte de la reconciliació que es farà el divendres dia 2 d'abril a les 21'00.

Concert de Quaresma

El dissabte dia 3 després de l'Eucaristia de les 21'00 la coral Mont-Lliri ens farà un concert de Quaresma.

Reunió Pre-baptismal

Convidam tots els pares i padrins dels infants que pensin batejar-los entre els mesos d'abril i maig a una reunió preparatòria el dimecres dia 21 d'abril a les 21'00 a la rectoria.

L'espiritualitat de les religions

No resulta fàcil definir la paraula "Espiritualitat". Els que han intentat fer-ho l'han relacionada amb la vida interior; ja que són dimensions juxtaposades. Tant una com l'altra es fan difícils de definir ja que són vivències personals que la paraula humana difícilment pot definir. Malgrat l'experiència i la vivència personal, la paraula humana amb dificultat pot expressar la pròpia vivència. Amb raó deia el gran filòsof Wittgenstein: **"Allò que és veritablement important no en podem parlar i molt manco expressar-ho amb paraules"**. Hi ha vegades que l'excés de paraules per expressar allò que és inexpressable en deteriora el significat.

S'ha de superar aquella estreta mentalitat que considerava la religió cristiana com aquella que tenia el monopoli de l'espiritualitat. Amb el concili Vaticà II assistim a una nova visió. L'espiritualitat esdevé patrimoni de tots els creients. L'home de qualsevol cultura i religió descobreix que està immers en una realitat transcendent. Una realitat que supera les seves pròpies limitacions. Un misteri d'amor que el transcendeix i el convida a deixar-se habitar per un "Esperit universal", tot superant així les pròpies mires estretes, fruit de la ment limitada de l'home.

Les religions són el millor mitjà

per aprofundir en l'espiritualitat ja que faciliten una íntima relació amb Déu. Com ho fan? Proposen actituds d'obertura i de silenci de la persona en tots els seus aspectes: ment, cor, actuació. Plens de nosaltres mateixos, no hi ha espai per l'Altre; la relació, la vida, queda en el jo, de "mi a mi". Conèixer l'Altre, la Realitat amb majúscules demana transformar la mirada; una transformació que és fruit de l'obertura i del silenci de l'actuar del cor i de la ment. Cada religió, cada tradició religiosa, ens ofereix pistes per a dur a terme aquesta tasca. Trobam exemples en la vida i en el testimoniatge dels grans mestres espirituals, com també en els grans textos de les tradicions religioses. Aproximar-se a aquest inexhaurible llegat amb el desig de comprendre'l, de pregar-lo i de sentir-lo és com pouar en l'aigua de tants i tants de pous que transparenten la saviesa d'una vida sòbria, serena i pacífica. Aproximar-se també a la vivència personal i profunda dels místics cristians i no cristians que per camins diferents s'han trobat amb el "Misteri" de Déu és una descoberta que esperona els pelegrins, els quals amb un esperit universal es volen endinsar en el pelegrinatge d'una vida que no coneix fronteres, llengües, religions, nacionalitats ni cultures.

Temps passat

10 anys enrere

Abril 1994

Accident mortal a la carretera

Dia 13 d'abril de 1994 en Cinto Miralles Noguera "Cinto Moio" mentre circulava amb un "vespino" per la carretera Palma-Manacor fou atropellat en el km. 29 (entre Camí Pelut i Sa Cova) per una furgoneta. A conseqüència de l'impacte fou llançat tan violentment a la cuneta que morí a l'instant.

25 anys enrere

Abril 1979

Primer Ajuntament democràtic

A resultes de les darreres eleccions municipals del passat 3 de març, a principis d'abril es va constituir el nou Ajuntament d'aquesta manera: Francesc Trobat Garcias, batle, i regidors Mateu Miralles, Josep Mª Munar, Bartomeu Isbert, Pere Miralles, Joana Jordà, Gabriel Rossinyol, Joan Verger, Antoni Arbona, Miquel Fiol i José Mª Garcia. (3 del PSM, 3 del PSOE i 5 d'UCD).

50 anys enrere

Abril de 1954

Difusió de Bona Pau

Al llarg de l'abril de 1954 un grup d'adolescents d'una quinzena d'anys visitaren gairebé totes les cases de Montuïri per aconseguir noves subscripcions per a **Bona Pau**. Després d'haver-la ofert a a unes 750 famílies, 230 havien respost afirmativament. Aquestes jovenetes se sentiren ben satisfetes.

Asfaltat del carrer Emili Pou

Deprés que s'hagués reformat el pis dels carrers Alexandre Rosselló, Ribas i Emili Pou, aquest darrer fou asfaltat, per cert, el primer de la vila. Era el 17 d'abril de 1954.

100 anys enrere

Abril de 1904

Canvi de recaptador

El qui era recaptador i dipositari de l'Ajuntament, Gabriel Sampol Sastre, fou substituït a la sessió de dia 5 d'abril de 1904 i al seu lloc s'acordà designar Gaspar Mas Cerdà. Els acords foren presos per unanimitat.

Pluviometria

Març de 2004

Dia	1	0'8 litres m ²
"	7	1'7 " "
"	10	9'5 " "
"	11	0'1 " "
"	22	2'6 " "
"	25	0'8 " "
"	28	1' " "
"	29	35'5 " "
Total	52'0	litres m²

Noces d'or

20 abril 1954

Miquel Rosselló Ferrer amb Catalina Mayol Gomila "Silis".

Cuinar en casa

Llomillo farcit

Ingredients

2 llomillos de porc tallats de pla per farcir.

250 gms. de carn capolada.

1 salsitxa, alls, julivert, sal i pebre bo.

Elaboració

Posar els llomillos amb adob el vespre abans; farcir amb la carn la salsitxa, alls, julivert, sal i pebre bo. Fermar, sofregir, posar al forn amb aigua, vi sec, ceba, pastanagó o moniatos.

CATALINA MANERA MIRALLS "NEA"

Demografia

Naixements

Dia 7.- Ander Barbara Peña i

Dia 7.- Joseba Barbara Peña (besons) fills de José Carlos i Marta.

Dia 12.- Miquel Perelló Mayol, fill de Miquel i Antònia.

Defuncions

Dia 7.- Maties Verger Payeras "Pelut", casat de 77 anys.

Dia 16.- Joan Miralles Ribas "Costa", casat de 85 anys.

Dia 23.- Catalina Mayol Fullana "Teresa", viuda de 83 anys.

Dia 28.- Antònia Garau Miralles "Botet", casada de 88 anys.

Dia 29.- Joana Rossinyol Trobat "Pubil", casada de 67 anys.

Di 30.- Francisca Juan Bauzà "Caragola", viuda de 92 anys.

Apotecaries

4 abril	Porreres	25 abril	Ariany
11 "	St.Joan	2 maig	Montuïri
18 "	Vilafranca		

Antigues cançons amoroses

Duen que en haver dit sí ja no poden tornar enrere perquè hi ha una barrera que tanca fins a morir.

Es viudos corrents se'n vénen resoltos i determinats i per esser prest casats prometen més que no tenen.

Fases de la Lluna

Abril 2004

5	Lluna plena	19	Lluna nova
12	Quart minvant	27	Quart creixent

VERGER

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Ctra. Montuïri a Porreres, Km.1 • Tel. 971 646 695 • Fax 971 161 503

MONTUÏRI

La sembra
d'arbres
pels
alumnes de
les Escoles,
dia 24 de
març, va ser
com una
festa. Mentre
els més
petits feien
l'experiment
al pati de les
mateixes
escoles, els
d'educació
primària
anaren, uns
al punt verd
i altres al
costat del
camp
d'esports
d'Es Revolt

Una de les
més belles
perspecti-
ves que es
poden
contemplar
del poble
de Montuïri
és la que
guaita de
darrera el
Molí de
Son
Manera,
com
aquesta
que fou
presa l'ho-
rabaixa
d'un dia de
primavera